

ในโครงการก่อสร้างทางหลวงของประเทศไทยนั้น สิ่งที่มีผลกระทบต่อโครงการมากที่สุดคือ โครงการฯเกิดความล่าช้าทำให้โครงการ ไม่แล้วเสร็จตามสัญญา โดยความล่าช้าที่เกิดขึ้นนั้น ประกอบไปด้วยหลายสาเหตุทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของโครงการฯ เช่น สาเหตุจากผู้รับเหมา หรือสาเหตุมาจากเจ้าของงาน เป็นต้น

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงสาเหตุและปัจจัยของปัญหาความล่าช้าในโครงการก่อสร้างทางหลวงในประเทศไทย รวมถึงเสนอแนวทางการป้องกันถึงสาเหตุของปัญหาความล่าช้าด้วย โดยวิธีการศึกษา คือ สงแบบสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างของกรมทางหลวง ในโครงการก่อสร้างทาง จำนวน 8 โครงการ โครงการก่อสร้างสะพานจำนวน 2 โครงการ และโครงการก่อสร้างทางลอด จำนวน 2 โครงการ ผลการศึกษา พบว่า สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความล่าช้าต่อโครงการก่อสร้างของกรมทางหลวงมากที่สุด คือปัญหาการติดกรรมสิทธิ์ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในการก่อสร้างทาง และเมื่อปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อโครงการเป็นอย่างมาก ลำดับต่อมาคือ ปัญหาสภาพภูมิอากาศ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในลำดับรองลงมา ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อโครงการเป็นอย่างมาก สำหรับแนวทางการป้องกันถึงสาเหตุของปัญหาความล่าช้าๆนั้น พบว่า ปัญหาติดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ควรสร้างกฎเกณฑ์การคำนวณราคาค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้เกิดความเป็นธรรมและเหมาะสม นอกจากนี้หน่วยงานควรจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินก่อนที่จะมีการประกวดราคา สำหรับปัญหาสภาพภูมิอากาศ แม้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเป็น Unforeseen Factor จึงไม่สามารถป้องกันได้ มีความสำคัญที่สุด แต่ผู้รับจ้างควรวางแผนก่อสร้างเพื่อรับมือกับสภาพอากาศที่เกิดขึ้น เช่น จัดเตรียมและวางแผนระบบสูบน้ำ หรือการระบายน้ำภายในโครงการก่อสร้างให้ดี และควรตรวจสอบข้อมูลสภาพอากาศที่ผ่านมาในอดีตในพื้นที่ก่อสร้าง จากกรมอุตุนิยมวิทยาด้วย

The highway construction projects in Thailand have been affected by the cause of delay which created by contractors and the owner. Those delays have a negative impact on project completion dates. However, the causes of delay consist mainly of internal and external factors that could be created by both contractors and the owner.

This research attempted to identify the tendency in the delay of highway construction projects in Thailand such as the causes and the factors of the delays and also to introducing the prevention measures of the cause and factor of the delay. The methodology of this research has been designed by using the questionnaire and interview with the owner and the contractors who involved with 12 highway projects (8 for roads construction, 2 for bridges construction and 2 for underpass construction) in Thailand. The results indicate that the land property right represents the largest causes for concerns. They exert the largest impact upon the project and rank the first in construction delay. The effect on weather is the second largest cause and the most important factors responsible for delays of the highways construction. The owner and the contractor who involved with the highway construction projects proposed a cause of delay prevention measures. For the problem of the land property right, they suggest, that revising the law of the land property right and setting of land property right issues before the tendering process is announced consequently. For the effect on weather, most owners and the contractor express that this effect is unforeseen but they suggest that the contractor should a proper planning, and preparing for water pumping system within the project and also checking the weather information with the Meteorological Department.